

Фото: Маја ЗЛАТЕВСКА

прими четиричлено семејство, бичино околу 280 евра за десетина дена, слично како и во Грција, но за разлика од таму, пак, продуктите кај нас се поевтини. На пример, поевтини се и јадењето и пиенето, но и овошјето и зеленчукот, а на одредени плажи во Охрид има исти цени како и на плажите во Грција – појаснува Танески.

Во минатата година, пак, според Стопанската комора за туризам, бројот на туристите што летувале надвор, но и во земјава, бил намален поради економската криза. Лани, според процените на комората, е регистриран за 20 проценти помалку лица што летувале надвор од земјава, но и 10 отсто помалку што летувале во Македонија. Во Грција летуваат дури 70 проценти од лицата што заминуваат на одмор од Македонија, а вто-

Сè повеќе Грци во Македонија

бројот на грчките туристи во нашата земја бележи голем раст во последните пет години. За разлика од 2009 година, речиси двојно повеќе Грци лани ја посетиле Македонија. Ако во 2009 година во Македонија пристигнале 22.253 илјади Грци, во 2013 година нивниот број бил 46.184 илјади. Големата разлика, според статистиката, првпат се забележува во 2011 година.

ра земја е Турција. Општо земено, бројот на странските посетители на Грција во периодот јануари-мај годинава е зголемен за 17 проценти, надминувајќи три и пол милиони туристи.

ЈИРГЕН ГРИМ, ПРОФЕСОР ПО КОМУНИКАЦИИ НА УНИВЕРЗИТЕТОТ ВО ВИЕНА

Известувањето на медиумите за Украина личи на 1914 година

Известувањето на западните медиуми, не само во врска со авионот туку и за украинската криза воопшто, се заканува да го предизвика ефектот како во 1914 година. Тогаш кризата ескалира со почнување на Првата светска војна, вели професорот

ИСКРА КОРОВЕШОВСКА

Начинот на кој известуваат западните медиуми во врска со малезискиот авион може да го активира Робеспјер-ефектот, кој е познат од времето на француската револуција во 1789 година кога лидерот на револуцијата беше осуден на смрт во ек на морален бес од страна на поранешни регенти и профитери. Сега спекулациите за тоа кој е виновен за авионот не престануваат. А веќе секој читател е убеден дека виновни се сепаратистите на чело со Русија. Ова во интервју за „Дневник“ го тврди австрискиот професор на студиите по комуникации на државниот универзитет во Виена, Јирген Грим. Реномираниот професор со години го анализира известувањето на светските водечки медиуми за време на војни и конфликти. Според него, известувањето на западните медиуми, не само во врска со авионот туку и за украинската криза воопшто, се заканува на некој начин да го предизвика ефектот како во 1914 година. Тогаш кризата ескалира со почнување на Првата светска војна.

Како го коментирате начинот на известување на западните медиуми во врска со малезискиот авион? Како тоа може да влијае врз конфликтот во Украина?

упатени кон украинската влада. И обете страни, наместо да наоѓаат политичко решение за оваа комплицирана криза, поттикнуваат размислување во насока пријател-непријател и свесно го обструваат смирување

но динамиката на конфликтот излезе од контрола.

Значи, медиумите од најразвиените демократии во светот забораваат на хуманата и на етичката пригода на новинарството и се претво-

ИЗЛЕЗЕНИ ДОМАШНИ ПАТНИЦИ НА ТРИТЕ ГРАНИЧНИ ПРЕМИНИ: БОГОРОДИЦА, СТАР ДОЈРАН И МЕЏИТЛИЈА

Број на патници во 2013 година

Прво полугодие од 2014 година

Вкупно минимум потрошени пари

Советот за безбедност

ституцијата Претседател на државата. Институцијата шеф на државата постоела пред и ќе постои и по Иванов. Очекуваме ДУИ да ги задржи позициите во Советот за безбедност, но и во сите други тела што се под ингеренции под претседателот на државата - изјави за „Дневник“ Артан Груби, шеф на кабинетот на Ахмети.

Во претходниот мандат во Советот за безбедност имаше двајца функционери од партијата на Ахмети. Талал Џафери беше во телото како министер за одбрана, а Абдилајим Адеми беше предложен од самиот Иванов како еден од претставниците на заедниците. Извесно е дека Адеми нема да остане во Советот за безбедност. Очекувањата на интегративците се местото во Советот за безбедност да му биде понудено на вицепремиерот Муса Џафери.

- Ѓорге Иванов и натаму за нас останува нелегитимен, но тоа не значи дека не ја признаваме ин-

Кабинетско засилување

Од партијата на Ахмети очекуваат и во другите тела што се во надлежност на претседателот да има претставници од ДУИ, како и Албанци.

Новиот мандат на Иванов веќе ги донесе првите имиња на претставници на етничките заедници во телата со кои тој раководи. Така, во Комисијата за помилување веќе се именуваат професорот Нуам Аруч, како и поранешниот судија и претседател на Републичкиот судски совет Бекир Исеини. Како советник за меѓунационални прашања останува Љуљета Куф-

лију од претходниот мандат. Извор од Кабинетот на Иванов вели дека не е исклучено од септември претседателот да добие уште некој советник или надворешен соработник-Албанец како засилување на неговиот кабинет.

Иако по поддршката на ДПА на претседателот Иванов имаше шпекулации дека со тоа партија на Мендух Тачи ќе обезбеди места за свои луѓе во претседателскиот кабинет и во телата, ниту од ДПА ниту од вилата „Водно“ нема потврда за вакво нешто.

Сите весници онлајн медиуми и ТВ-извештаи се полни со емотивни фотографии од остатоците од авионот и со жртвите, личните приказни на патниците што ги загубија своите животи, настраданите деца, играчките. Во коментарите, пак, се критикува улогата на сепаратистите. Цело време не престануваат шпекулациите за тоа кој е виновникот. Повеќе или помалку реторичко прашање оти речиси сите се убедени дека виновници се сепаратистите со поддршка на Русија. Претставувањето на невините жртви може да го активира Робеспјер-ефектот, кој е познат од времето на француската револуција во 1789 година кога лидерот на револуцијата беше осуден на смрт во ек на морален бес од страна на поранешни регенти и профитери. Оваа авионска несреќа со стотици мртви невини цивили сега може да биде почеток на морално управувана ескалација на конфликтот, со трагичен пресврт, кој ќе помогне да се насочи битката.

Дали мислите дека известувањето на водечките медиуми во Европа и во САД ја искривуваат сликата за реалноста на украинската криза?

- Во западните медиуми не е монологитна согласноста во врска со конфликтот во Украина ако се земе предвид и гласот на интернет-заедниците. Но, тенденцијата на водечките масовните медиуми е многу критична кон Русија, тоа е тенденцијата во Велика Британија, Германија, Австрија и во САД. Сè е очигледно од самиот почеток, уште од суштинските пријателски и поддржувачки начини на известување за движењето „Евромајден“ во Киев и падот на претседателот Јанукович. Потоа, нештата станаа многу повеќе од суштинско известување за време на прогласувањето независност на Крим и го достигна својот врв на критики кон Русија по падот на малезискиот „боинг“. Во сите овие случаи вината главно и демонстративно се препиша на една страна - на рускиот претседател Владимир Путин. Во меѓувреме и руските медиуми го прават истото, но нивните обвинувања се

и свесно го опструираат смирувањето, односно деескалацијата на тензиите.

Тоа би значело дека овие медиуми се продолжена рака на владите од Западот во битката против Русија и Путин?

- Од една страна, медиумските извештаи се резултат од конфликтната динамика што ја предизвикаа самите политичари, тие се фактор-двигател. Новинарите секогаш кога има меѓународен конфликт, промовираат „патриотски“ поглед, но кога е во прашање екстреман случај, тие имаат тенденција да се соберат околу знамето на завојуваната влада. Во случајот со украинската криза, медиумите, и западните и руските, почнаа „митинг“ уште пред официјално да почне војната. Западните медиуми можеби не ги создадоа првите позиции свесно, но ефектот може да е сличен како оној во 1914 година кога националистичките известувања и стереотипните размислувања создадоа хистерична атмосфера, која заврши со почнувањето на Првата светска војна. Никој не сакаше војна,

Гордиев јазол

Во врска со епилогот од актуелната криза во Украина, Грим е дециден дека целата ситуација се претвори во Гордиев јазол, чие размотување се чини невозможно.

- Трагедијата на Украина е дека луѓето сакаат демократија. Но конфронтација со Русија и интервенирањето на ЕУ и на САД ја претвори во Гордиев јазол. Размотувањето се чини невозможно. Но, ако меѓународните медиуми се воздржат од стереотипни размислувања и стават повеќе акцент на перспективата, можеби има надеж. Но и шанса за договор, во кој, на пример, ќе се гарантира независноста на Украина од страна на ЕУ, САД и Русија и ќе развие заеднички план за економски напредок на Украина, кој ќе ги вклучува и другите источноевропски држави, а што е најважно, и Русија.

и свесно го опструираат смирувањето, односно деескалацијата на тензиите.

Обично, професионалните тврдењата на европските новинари се во насока на „објективност, балансирано информирање, критичко тестирање на изворите на вести и контрола на моќта за да се избегне злоупотребата“. Но украинската криза покажа дека аспектот на пристрасност е многу посилен од професионалните критериуми за квалитет. Ова е поинаку од војната во Ирак во 2003 година кога „старата Европа“ - Германија, Франција, Австрија итн. - не ја следеше коалициската волја на САД, Велика Британија и на Полска против Садам Хусеин. Новинарите во сите европски земји се држеа до критична позиција и до нивните професионални стандарди на известување, што е важно во менаџирањето со конфликти. Ова може многу да помогне во решавањето на конфликтите. За разлика од информирањето, чија цел е да победи едната страна.

Како ја коментирате улогата на ЕУ во кризата во Украина? Некои медиуми ги оценија намерите на ЕУ да ја приклучи кон себе Украина во сегашната состојба како најуман акт досега.

- Го почитувам стремежот за слобода на украинскиот народ, тие сакаат да бидат независни од влијанијата што доаѓаат од странство. Историските искуства од времето на Сталин, како „холодомор“, кога милиони Украинци беа изгладнувани до смрт или исчезнаа поради политичкото насилство, се трауматични, но исто така им дадоа автентично чувство на заедничката историја и на националната заедница. Затоа повеќето од Украинците се надеваат дека ќе бидат понезависни доколку се оградат од Русија и самите се интегрираат во Европа. Проблемот е што ЕУ не е во можност да ја вклучи Украина ниту економски, ниту финансиски, ниту структурно. Затоа, реториката на европските политичари е делумно илузорна. Примерот на Грција и финансиската криза на државата ни покажува што се случува со членките на ЕУ, кои не се доволно силни за глобална конкуренција.